

KARTA PRZEDMIOTU

1.	NAZWA PRZEDMIOTU: Historia sztuki średniowiecznej
2.	KIERUNEK: Rynek sztuki i zarządzanie w kulturze
3.	POZIOM STUDIÓW: studia pierwszego stopnia
4.	ROK/ SEMESTR STUDIÓW: I/2
5.	LICZBA PUNKTÓW ECTS: 4
6.	TYP PRZEDMIOTU ¹ : obowiązkowy
7.	JĘZYK WYKŁADOWY: polski
8.	LICZBA GODZIN I FORMA REALIZACJI PRZEDMIOTU ² : 30 W; 45 ĆW
9.	WYMAGANIA WSTĘPNE: zaliczenie historii sztuki w poprzednim semestrze
10.	ZAŁOŻENIA I CELE PRZEDMIOTU: przybliżenie problematyki historii sztuki średniowiecznej od VI do początku XVI wieku z uwzględnieniem najważniejszych zjawisk w obrębie sztuki europejskiej i polskiej

11.	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbol)
	WIEDZA: zna i rozumie	
P_W01	cechy dystynktywne historii sztuki średniowiecznej i jest w stanie tak uzyskaną wiedzę twórczo stosować w działalności zawodowej	K_W01
P_W02	powiązanie faktów i zjawisk artystycznych z zakresu historii sztuki średniowiecznej w Europie i Polsce z uwarunkowaniami historycznymi, geograficznymi, społecznymi, gospodarczymi, z ośrodkami kulturotwórczymi oraz z innymi dziedzinami	K_W02; K_W03
P_W03	metody badawcze oraz aparat pojęciowy właściwy dla sztuki średniowiecznej i swobodnie się nimi posługuje	K_W03
P_W04	główne kierunki badań nad sztuką średniowieczną, metody jej analizy i interpretacji oraz wartościowania wytworów tej sztuki	K_W04
	UMIEJĘTNOŚCI: potrafi	

¹ Obowiązkowy, fakultatywny.

² Wykłady, ćwiczenia, laboratoria, konwersatoria.

P_U01	samodzielnie wyszukiwać, selekcjonować, analizować i wykorzystywać różne źródła informacji przydatne w rozpoznawaniu i opisie dzieł sztuki średniowiecznej oraz ich upowszechnianiu i wskazywaniu nowych kierunków badawczych, posługiwać się nabytą wiedzą z zakresu historii sztuki średniowiecznej do analizy konkretnych dzieł sztuki	K_U01
P_U02	identyfikować jednostkowe dzieła sztuki średniowiecznej z zakresu architektury, rzeźby, malarstwa i rzemiosła artystycznego, określać ich styl, wartość artystyczną i rynkową, poddawać je analizie porównawczej, umiejscawiać je w epoce i procesie historyczno-kulturowym, szukać ich związków i różnic ze zjawiskami artystycznymi innych epok	K_U03
P_U03	kompetentnie zorganizować warsztat badawczy historyka sztuki mediewisty oraz współpracować w grupie	K_U04
P_U04	komunikować się z ekspertami i odbiorcami spoza grona specjalistów, swobodnie posługując się terminologią z zakresu wiedzy o sztuce średniowiecznej	K_U05
P_U05	formułować wypowiedzi ustne, przygotowywać prace pisemne dotyczące problematyki sztuki średniowiecznej, wykorzystując specjalistyczną terminologię oraz zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne	K_U06; K_U08
P_U06	samodzielnie, nieustannie zdobywać i pogłębiać wiedzę i umiejętności z zakresu historii sztuki średniowiecznej	K_U09
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE: jest gotów do	
P_K01	realistycznej oceny swojej wiedzy dotyczącej sztuki średniowiecznej oraz planowania podnoszenia swych kwalifikacji z tego zakresu	K_K03
P_K02	uczestnictwa w życiu kulturalnym oraz zachowania dziedzictwa i tradycji kulturalnych regionu, kraju, Europy, zrozumienia potrzeby ochrony przejawów sztuki średniowiecznej	K_K05

12.	METODY OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ			
	Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Metody (sposoby) oceny³	Typ oceny⁴	Forma dokumentacji

³ Ocenianie ciągle (bieżące przygotowanie do zajęć), śródsesemtralne zaliczenie pisemne, śródsesemtralne zaliczenie ustne, końcowe zaliczenia pisemne, końcowe zaliczenia ustne, egzamin pisemny, egzamin ustny, praca semestralna, ocena umiejętności ruchowych, praca dyplomowa, projekt, kontrola obecności.

⁴ Formująca, podsumowująca

1.	P_W01; P_W02; P_W03; P_W04; P_U03; P_U06	ocenianie ciągłe – bieżące przygotowanie do zajęć, weryfikowane pisemnie i ustnie na zajęciach	formująca	krótkie pisemne kolokwia utrwalające wiedzę z poprzednich zajęć; dyskusje na podstawie przeczytanych lektur; arkusz ocen
2.	P_W02; P_W03; P_W04; P_U02; P_U04	końcowe zaliczenie pisemne; końcowe zaliczenie ustne	podsumowująca	pisemne i ustne kolokwia; arkusz ocen
3.	P_W01; P_W03; P_U01; P_U03 P_U04; P_U05; P_U06; P_K01; P_K02	ocena umiejętności zastosowania w praktyce zdobytej wiedzy (poprzez prace pisemne, prezentacje, wypowiedzi ustne na zajęciach, ale także poza uczelnią – np. objazdy)	formująca; podsumowująca	prace pisemne, prezentacje multimedialne; arkusz ocen
4.	P_W02; P_W03; P_W04; P_U01; P_U03 P_U05; P_U06	egzamin ustny	podsumowująca	arkusz ocen

13. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma oceny: procentowa, opisowa, punktowa, inne formy oceny do wyboru przez wykładowcę

EFEKTY UCZENIA SIĘ	ocena 3,0: od 51 do 61%
	ocena 3,5: od 61 do 72%
P_W01; P_W02; P_W03; P_W04	ocena 4,0: od 72 do 83%
	ocena 4,5: od 83 do 94%
	ocena 5,0 powyżej 94%
P_U01; P_U02; P_U03; P_U04; P_U05; P_U06;	
P_K01; P_K02	

14. WARUNKI UZYSKANIA ZALICZENIA PRZEDMIOTU:

Osiągnięcie założonych efektów uczenia się i pozytywny wynik

1. zaliczenia pisemnego
2. zaliczenia ustnego
3. egzaminu ustnego

/niepotrzebne usunąć/

15.	TREŚCI PROGRAMOWE		
	Treść zajęć	Forma zajęć⁵ (liczba godz.)	Symbol przedmiotowych efektów uczenia się
Wykłady			
1.	Wprowadzenie. Omówienie karty przedmiotu. Przedstawienie treści zajęć, podstawowej literatury i warunków zaliczenia	1	P_W01
2.	Zasięg geograficzny, granice chronologiczne omówionego okresu, główne podziały w jego obrębie	2	P_W02; P_W03; P_W04; P_U02
3.	Sztuka okresu wędrówki ludów; sztuka wizygocka, merowińska i longobardzka	1	P_W02; P_W03; P_W04; P_U02
4.	Sztuka Iroszkotów i Anglosasów	1	P_W02; P_W03; P_W04; P_U02
5.	Sztuka epoki karolińskiej	2	P_W02; P_W03; P_W04; P_U02
6.	Sztuka ottońska; sztuka przedromańska w Polsce	3	P_W02; P_W03; P_W04; P_U02
7.	Epoka sztuki romańskiej: geneza, kolebka, zasięg terytorialny, chronologia. Styl romański: architektura i plastyka – główne dzieła i różnice regionalne; malarstwo i rzemiosło artystyczne	3	P_W01; P_W02; P_W04; P_U01; P_U02
8.	Romanizm w Polsce; periodyzacje, różnice regionalne i środowiskowe, analiza głównych dzieł: architektura, rzeźba, malarstwo, rzemiosło	3	P_W01; P_W02; P_W04; P_U02
9.	Epoka sztuki gotyckiej: termin, historia poglądów i krótki rys badań	2	P_W01; P_W02; P_W03; P_W04; P_U02
10.	Konstrukcje protogotyckie, rozkwit architektury gotyckiej we Francji i jej rozprzestrzenianie się na inne kraje kontynentu	3	P_W01; P_W02; P_W04; P_U02
11.	Cystersi i zakony żebracze i ich architektura. Nowe drogi transmisji. Początki gotyku w Polsce: wpływy, środowiska	2	P_W01; P_W02; P_W04; P_U02

⁵ Wykłady, ćwiczenia, laboratoria, samodzielne prowadzenie zajęć przez studenta.

12.	Rzeźba i malarstwo XII i XIII wieku. Główne ośrodki i tendencje stylistyczne	2	P_W01; P_W02; P_W04; P_U02
13.	Sztuka XIV wieku: nowy kształt architektury. Regiony i centra artystyczne w Europie Zachodniej Nowe ruchy religijne - mistycyzm i jego wyraz w sztuce. Architektura polskich katedr i sztuka w kręgu Kazimierza Wielkiego	3	P_W01; P_W02; P_W04; P_U02
14.	XV wiek – gotyk międzynarodowy; droga ku realizmowi i główne tendencje sztuki XV i pocz. XVI wieku w Europie i Polsce	2	P_W01; P_W02; P_W04; P_U02
Ćwiczenia			
1.	Sztuka Karolingów: nowy ład w Europie, uczeni na dworze Karola Wielkiego i teoria sztuki. Kaplica pałacowa w Akwizgranie – analiza i interpretacja dzieła	2	P_W01; P_W02; P_W03; P_U02; P_U03; P_U05 P_U06
2.	Ottonowie i rozwój architektury; skrytoria – miniatorstwo i ośrodki sztuki w kręgu oddziaływania dworu cesarskiego. Relacje z Bizancjum	3	P_W01; P_W02; P_W03; P_U02; P_U03; P_U05
3.	Romanizm. Konstrukcje i szata artystyczna kościołów. Regiony artystyczne we Francji - cechy dystynktywne architektury. Rzeźba architektoniczna i statuaryczna. Romanizm w krajach niemieckich. Na południe od Alp. Szlaki pielgrzymkowe w Europie. Triumf kościoła czy <i>renovatio imperii</i> ?	6	P_W01; P_W02; P_W03; P_U02; P_U03; P_U05
4.	Sztuka przedromańska i romańska w Polsce. Piastowie i główne centra artystyczne. Zabudowa wzgórza wawelskiego, Gniezno i Poznań. Kościoły katedralne, kolegiackie i klasztorne. Rzeźba – Drzwi Gnieźnieńskie i Płockie: technika, styl i ikonografia. Malarstwo książkowe – importy dynastyczne i twórczość lokalna: Ewangelistarium Gnieźnieńskie. Arcydzieła sztuki złotniczej	6	P_W01; P_W02; P_W03; P_U02; P_U03; P_U05
5.	Gotyk – narodziny stylu. Pojęcie i jego geneza. Lektura głównych teoretyków. Schemat konstrukcyjny katedry gotyckiej, główne przykłady: Amiens, Chartres, Paryż, Raims. Sugeriusz – opat Saint Denis. Rzeźba architektoniczna, witraże i malarstwo tablicowe. System scholastyczny i ikonografia sztuki średniowiecznej. Lektura wybranych tekstów E. Panofskiego	8	P_W01; P_W02; P_W03; P_U02; P_U03; P_U05 P_U06
6.	Kościoły zakonów żebraczych i nowa funkcja sztuki. Kaznodzieje i obrazy – malarstwo ściennie i tablicowe. Mistycyzm – prąd religijny i jego wyraz w sztuce. Przełom XIV/XV wieku i idealizm w sztuce – gotyk międzynarodowy. <i>Devotio moderna</i> i narodziny nowego stylu. Realizm i tendencje protohumanistyczne	6	P_W01; P_W02; P_W03; P_U02; P_U03; P_U05
7.	Gotyk w Polsce. Cystersi i ich klasztory: grupa małopolska, grupa śląska. Analiza konstrukcji architektonicznych. Katedry i ich architektura: Kraków, Wrocław, Gniezno, Poznań. Lokalne	8	P_W01; P_W02; P_W03; P_U02; P_U03; P_U05

	odmiany stylu. Kazimierz Wielki: kościoły, zamki i miasta. Malarstwo i rzeźba XIV i XV wieku: tendencje stylistyczne, wpływy i ikonografia		
8.	Praktyczne zajęcia w Muzeum Narodowym w Warszawie – Galeria Sztuki Średniowiecznej. Repetytorium ze sztuki średniowiecznej: forma, styl, ikonografia	6	P_W02; P_W04; P_U04; P_U05; P_U06 P_K01; P_K02

16.	METODY I FORMY PROWADZENIA ZAJĘĆ	Tak (X) / nie
	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
	Wykład konwersatoryjny ⁶	X
	Wykład problemowy	X
	Wykład informacyjny	
	Dyskusja	X
	Praca z tekstem	X
	Metoda analizy przypadków	
	Uczenie problemowe (<i>Problem-based learning</i>)	
	Gra dydaktyczna/symulacyjna	
	Metoda ćwiczeniowa	X
	Metoda warsztatowa	X
	Metoda projektu	
	Prezentacja multimedialna	X
	Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
	Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
	Praca w grupach	X
	Praca indywidualna ze studentem (w tym tutoring)	
	Inne (jakie?) –lekcje muzealne; bezpośredni kontakt z dziełem sztuki, zabytkami	X

17.	Literatura podstawowa⁶: <ol style="list-style-type: none"> 1. Białostocki J., <i>Sztuka XV wieku. Od Parlerów do Dürera</i>, Warszawa 2011. 2. Kalinowski L., <i>Sztuka około roku 1400</i>, w: <i>Sztuka około 1400. Materiały Sesji SHS</i>, Warszawa 1996, s. 15-24. 3. Kęmbłowski J., <i>Polska sztuka gotycka</i>, Warszawa 1976. 4. Mroczo T., <i>Polska sztuka przedromańska i romańska</i>, Warszawa 1988. 5. Pajor P., <i>O budowaniu królestwa</i>, Kraków 2021. 6. Pevsner N., <i>Historia architektury europejskiej</i>, t. 1, Warszawa 1979. 7. Sauerländer W., <i>Rzeźba średniowieczna</i>, Warszawa 1978.
-----	--

⁶ Dostępna w czytelní, bibliotece, Internecie.

	8. Skubiszewski P., <i>Sztuka Europy łacińskiej od VI do IX wieku</i> , Lublin 2001. 9. <i>Sztuka świata</i> (oprac. zbior.), t. 2-5, Warszawa 1990-1993. (fragmenty o sztuce europejskiej). 10. Świechowski Z., Gumińska B., Nowak L., <i>Sztuka romańska</i> , Warszawa 1976. 11. Walczak M., <i>Rzeźba architektoniczna w Małopolsce za czasów Kazimierza Wielkiego</i> , Kraków 2006. Literatura uzupełniająca 1. Białostocki J., <i>Sztuka cenniejsza niż złoto</i> , t. 1, Warszawa 2004. 2. Duby G., <i>Czasy katedr. Sztuka i społeczeństwo 980-1420</i> , Warszawa 1986. 3. Huizinga J., <i>Jesień średniowiecza</i> , Warszawa 1974. 4. Le Goff J., <i>Kultura średniowiecznej Europy</i> , Warszawa 1970. 5. Marcinkowski W., <i>Przedstawienia dewocyjne jako kategoria sztuki gotyckiej</i> , Kraków 1994. 6. Panofsky E., <i>Architektura gotycka i scholastyka</i> , w: <i>Studia z historii sztuki</i> , Warszawa 1971, s. 33-65.
--	--

18.	OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA		
	Forma aktywności	Rodzaj zajęć	Liczba godzin na zrealizowanie aktywności w
	Wykłady	Zajęcia wymagające udziału Prowadzącego	30
	zajęcie praktyczne		
	Ćwiczenia		45
	Laboratoria		
		
		
	<i>Łączna liczba godzin zajęć realizowanych z udziałem prowadzącego</i>		75
	przygotowanie się do zajęć	Praca własna studenta	
	przygotowanie się do zaliczeń/kolokwiiów		
	przygotowanie się do egzaminu/zaliczenia końcowego		
		
	<i>Łączna liczba godzin pracy własnej studenta</i>		25
	Razem godzin (zajęcia z udziałem prowadzącego + praca własna studenta)		100
	Liczba punktów ECTS		4

19.	PROWADZĄCY PRZEDMIOT (IMIE i NAZWISKO, ADRES E-MAIL, INSTYTUT, NR POKOJU KONSULTACJI)
-----	--

	Zgodnie z przedstawioną we wniosku do Ministerstwa Edukacji i Nauki planowaną obsadą zajęć dla studiów pierwszego stopnia na kierunku Rynek sztuki i zarządzanie w kulturze.
--	--